

Aproximace inverzní dynamiky poddajných systémů

Juraj Lieskovský

ČVUT - ústav mechaniky, biomechaniky a mechatroniky

30.5.2022

Kvadratické programování

Úlohou je nalézt minimum kvadratické cílové funkce pro parametry $\mathbf{x}$ z množiny přípustných řešení popsané lineárními nerovnicemi.

$$\begin{array}{ll}\text{minimize:} & \frac{1}{2}\mathbf{x}^T\mathbf{P}\mathbf{x} + \mathbf{q}^T\mathbf{x} \\ \text{subject to:} & \mathbf{a} \leq \mathbf{A}\mathbf{x} \leq \mathbf{b}\end{array}$$

[1] Kvadratické programování patří do kategorie konvexního programování, kde lokální minim cílové funkce je také minimem globálním. [2]

Pohybové rovnice

$$\mathbf{M}\dot{\mathbf{v}} + \mathbf{c} = \boldsymbol{\tau}, \quad \boldsymbol{\tau} = \mathbf{p} + \mathbf{B}\mathbf{u}$$

$\mathbf{M}$ - matice hmotnosti

$\dot{\mathbf{v}}$ - vektor nezávislých zrychlení

$\mathbf{c}$ - vektor účinků dostředivého a coriolisova zrychlení

$\boldsymbol{\tau}$ - silové účinky

$\mathbf{p}$ - pasivní silové účinky

$\mathbf{B}$ - manipulační matice

$\mathbf{u}$ - vektor vstupů

Poddajné systémy - Pohybové Rovnice

$$\mathbf{M}\dot{\mathbf{v}} + \mathbf{c} = \boldsymbol{\tau}, \quad \boldsymbol{\tau} = \mathbf{p} + \mathbf{B}\mathbf{u}$$

Rozdělíme zrychlení na řízená zrychlení $\dot{\mathbf{v}}_c$ a zrychlení spojená s poddajností $\dot{\mathbf{v}}_s$. Stejně rozdělíme sloupce matice hmotnosti, což nám dovolí úpravu

$$\mathbf{M}\dot{\mathbf{v}} = \mathbf{M}_{:c}\dot{\mathbf{v}}_c + \mathbf{M}_{:s}\dot{\mathbf{v}}_s$$

Také vektor pasivních silových účinků v kinematických dvojicích můžeme rozdělit, a to na akumulární a disipační členy

$$\mathbf{p} = \mathbf{A}\mathbf{q} + \mathbf{D}\dot{\mathbf{q}}$$

kde $\mathbf{q}$ jsou zobecněné parametry kinematických dvojic.

Poddajné systémy - Deformační síly

Vnímáme-li akumulární účinky v i -té kin. vazbě jako zobecněné síly $\mathbf{f}_i$ způsobené deformací elementu MKP, kde uzlové posuvy jsou nahrazeny parametry $\mathbf{q}$

$$\mathbf{f}_i = \mathbf{A}_i \mathbf{q}_i = \int_V \mathbf{N}_i^T \sigma_i dV, \quad \sigma_i = \mathbf{E}_i \varepsilon_i, \quad \varepsilon_i = \mathbf{N}_i \mathbf{q}_i$$

Poddajné systémy - Aproximace

Když uvažujeme těleso jako tuhé, říkáme, že jeho odezva na změnu zatížení $\Delta \tau$ je taková změna napětí $\Delta \sigma$, která zamezí významné deformaci tělesa $\Delta \epsilon \approx \mathbf{0}$, $\dot{\epsilon} \approx \mathbf{0}$, $\ddot{\epsilon} \approx \mathbf{0}$

Budeme-li chtít zanedbat okamžitý vliv poddajnosti v pohybové rovnici (na úrovni zrychlení) dosadíme $\dot{\mathbf{v}}_s = \ddot{\mathbf{q}}_s = \mathbf{0}$, přičemž splnění pohybových rovnic bude zajištěno fiktivní změnou “poddajných” parametrů $\Delta \mathbf{q}_s$ ($\sigma \propto \mathbf{q}_s$).

$$\mathbf{M}_{:c} \dot{\mathbf{v}}_c + \underbrace{\mathbf{M}_{:s} \dot{\mathbf{v}}_s}_0 + \mathbf{c} = \mathbf{p} + \mathbf{A}_{:s} \Delta \mathbf{q}_s + \mathbf{B} \mathbf{u}$$

Které také můžeme použít pro omezení očekávaného napětí

$$\sigma_{min} < \mathbf{E}_s \mathbf{N}_s (\mathbf{q}_s + \Delta \mathbf{q}_s) < \sigma_{max}$$

Poddajné systémy - Optimalizační problém

- ▶ **Optimalizované parametry**

$$\mathbf{x} = \begin{bmatrix} \mathbf{u} \\ \Delta \mathbf{q}_s \end{bmatrix}$$

- ▶ **Cílová funkce**

$$\mathbf{P} = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}, \quad \mathbf{q} = \mathbf{0}$$

Poddajné systémy - Optimalizační problém

► Nerovnice přípustných řešení

$$\mathbf{a} = \begin{bmatrix} \tau_{eq} \\ \mathbf{u}_{min} \\ \mathbf{q}_{smin} - \mathbf{q}_s \end{bmatrix}, \quad \mathbf{A} = \begin{bmatrix} \mathbf{B} & \mathbf{A}_{:s} \\ \mathbf{1} & \mathbf{0} \\ \mathbf{0} & \mathbf{1} \end{bmatrix}, \quad \mathbf{b} = \begin{bmatrix} \tau_{eq} \\ \mathbf{u}_{max} \\ \mathbf{q}_{smax} - \mathbf{q}_s \end{bmatrix}$$

kde

$$\tau_{eq} = \mathbf{M}_{:c} \dot{\mathbf{v}}_c + \mathbf{c} - \mathbf{p}$$

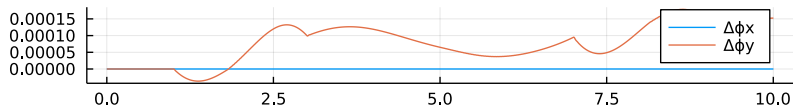
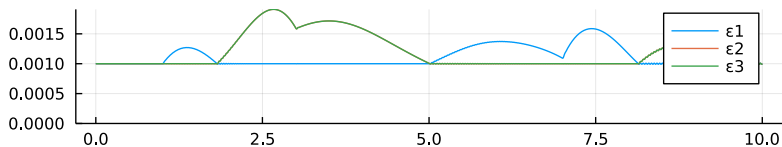
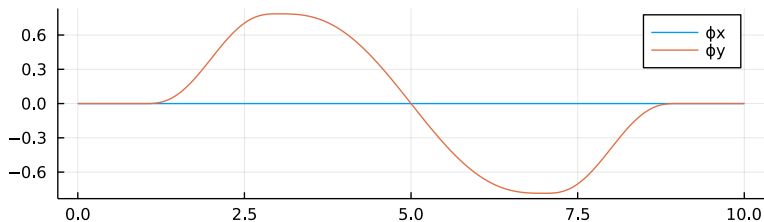
a $\mathbf{q}_{smin}$ a $\mathbf{q}_{smax}$ jsou stanoveny pomocí operátorů

$$\mathbf{E}_i \mathbf{N}_i : \mathbf{q}_i \mapsto \sigma_i$$

Jednoprutový manipulátor - Animace

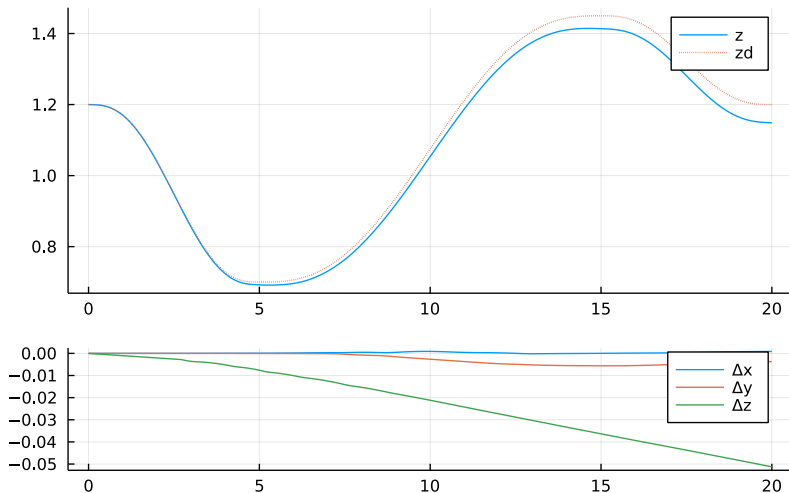
Jednoprutový manipulátor - Graf

Tensegritický manipulátor - Animace

Tensegritický manipulátor - Graf

$x_d = 0, y_d = 0, z_d = z_d(t)$

Zdroje

B. Stellato, G. Banjac, P. Goulart, A. Bemporad, and S. Boyd.
OSQP: an operator splitting solver for quadratic programs.
Mathematical Programming Computation, 12(4):637–672,
2020.

Wikipedia contributors.

Convex optimization — Wikipedia, the free encyclopedia.

[https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Convex_](https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Convex_optimization&oldid=1088444776)
[optimization&oldid=1088444776](https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Convex_optimization&oldid=1088444776), 2022.

[Online; accessed 29-May-2022].